

PREDSNISTVO ZARJE je v Ljubljani, Franciškanska ulica št. 8 (iskarna l. nadstr.). Uradna ure za stranke so od 10. do 11. popoldne in od 5. do 6. popoldne vsak dan razen nedelj in praznikov. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

BAROCNINA: celestina po pošti ali s pošiljanjem na dom za Avstro-Ogrsko in Bosno-K 2160, polletna K 1080, četletna K 540, mesečna K 180; za Nemčijo celestina K 2640; za ostalo inozemstvo in Ameriko celestina K 36.—

Posamezne številke po 8 vin.

ZARJA

ZARJA izhaja vsak dan razen nedelje in praznikov ob pol 11. dopoldne.

UPRAVNISTVO se nahaja v Selenburgovi ulici št. 6, II., in uraduje za stranke od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 7. zvečer. Inzerat: enostopna petstvarica 30 vin., pogojen prostor, poslana in reklame 40 vin. — Inzerate sprejema upravništvo.

Nefrankirana ali premalo frankirana pisma se ne sprejemajo. Reklamacije lista so poštnine proste.

Stev. 638.

V Ljubljani, v torek dne 22. julija 1913.

Leto III.

Na pragu balkanskega miru.

Po dolgem, strašnem času prihaja z Balkana prvi medli žarek upanja: Bolgarski odposlanci so prispeli v Niš, da bi se pogajali s Srbi, Grki in Rumuni o mirovnih pogojih. Nekoliko nade zbujata ta prihod, da se konča grozna vojna; s prevelikim optimizmom pa še ni hoditi na dan, kajti zadnji meseci balkanske zgodovine uče veliko previdnost in svare pred vsakim prenapetjem zadovoljstvom. Veliko lepih nad, ki so se zdele opravičene in utrjene, se je izjalovilo na presenetljiv način. Verjetno je le gotovim dejstvom; prepričani bomo, da, kadar bo podpisan in potrjen in kadorkoli armade demobilizirane. Sele tedaj se bodo oddahnila narodi na Balkanu in po vsej Evropi. Do tistega časa ne mine nevarnost.

Nekoliko opore dobiva upanje v popolni brezmoči Bolgarske. Neopravičljiva politika njenih državnikov je dovedla nesrečno deželo tako daleč, da je njena obrambna sila uničena in njena usoda izročena na milost in nemilost njenim sovražnikom. Pretresljiva je tragedija te dežele, ki je imela vse predpogoje za važno vlogo med balkanskimi narodi. Z vrha sijajnih uspehov in blesteče slave je palmjena v najglobokejši ponižanje in skoraj v pogin. Premagana od svojih zaveznikov in od »nevturalne« sosede mora uklenjenih rok in sklonjene glave gledati povratek sovražnika, ki ga je bila pred kratkimi tedni z železno pestjo vrgla ob tla in malodane popolnoma pomandrala.

Balkanska zveza, ki je imela uničiti turško gospodstvo na Balkanu, je bila v prvi vrsti delo Bolgarske. In velikanski uspeh prve balkanske vojne je bil po večini omogočen s sodelovanjem Bolgarske. Brez vsakega omalovaževanja srbski zmag in grških bojov se mora vendar priznati, da je imela bolgarska armada najkrošljivejši nalog, kajti na vzhodu, kjer je bila angažirana, je bila Turčija najmočnejša, in so imele turške rezerve edino pot. In Bolgari so rešili svojo nalogo s popolnim uspehom v prid sebi in vseh balkanskih zvez. Da jih ni ustavil ruski veto, bi bili Bolgari skoraj gotovo pred prvim premirjem vstopili v Carigrad in s svojimi zavezniki diktirali Turčiji mir v njenem glavnem mestu.

Četudi se to ni zgodilo, je bila vendar skupna pridobitev Balkancev večja nego so ob začetku vojne sami pričakovali.

Danes pa je vprašanje, če ostane Bolgarski od vse velikanske pridobitve le toliko, kolikor je dobila mala Črna gora kljub vsem ugovorom od ostalih velesil podpirane Avstrije. O rezultatih Pašičevega pogajanja z Venizelosom ni bilo uradno izdano nobeno meritorno poročilo. Javljali so, da sta srbski in grški ministri predsednik popolnoma sporazumljena; kaj obsega ta sporazum, je uradno še tajnost. Tem več pa je privatnih vesti o srbskih in grških zahtevah, po katerih zlasti Grki nikakor ne mislijo biti skromni. Vsa Macedonija bi imela po teh poročilih pripasti zmagovalcem. Do Dedeagača zahteva Grška vse egejsko obrežje in komaj neznatna ped obali do Enosa bi ostala Bolgarski.

Ako bit o obveljalo, bi bil kos Tracije edina pridobitev dežele, ki je v balkanski vojni postavila največjo armado na noge in nosila tudi materialno največje žrtve. Ali medtem se je zdrnila Rumunija in ji odščinila kos prave bolgarske zemlje. Ko pa je bil obroč že skoro sklenjen, se je ojunčila še poteptana Turčija in poslala svoje čete v Tracijo, da maščujejo svoje poraze in vzamejo Bolgarski edini teritorij, ki naj bi ji ostal po sklepu zaveznikov.

Tako bi bila bilanca turške vojne za Bolgarsko pasivna na vseh koncih in krajih. Finančno ruinirana, vsled velikanskih izgub v dveh vojnah silno izgubljena ima oddati še Rumuniji kos svoje zemlje in po zmagovalni vojni s Turčijo ostati manjša nego je bila pred vojno.

V tej tragiki pa tiči tudi nevarnost, da ostane mirovno pogajanje brezuspešno in da nastanejo celo nove komplikacije, ako bodo srbske in grške zahteve res tako velike, kakor pri-povedujejo vesti in ako se bo hotela še Turčija udeležiti plena. Zapletljivi so pogodi na Balkanu in v Evropi, nemara celo v Aziji. Velesile čakajo in opazujejo in bodo hotele imeti besedo pri likvidaciji balkanskih računov. In vsa srbska, če si pri tem ne skočijo sami v lase.

Kapitalistični škandal v Ameriki.

V deželi kapitalistične svobode onkraj morja niso kapitalistični škandali nič redkega. Sploh je nemogoče, da bi bilo vse pošteno, kjer se v kratkem času nabirajo milijoni in milijarde. Tudi v Evropi prihajajo včas velike nečednosti na dan. Ali kar je zdaj prišlo v javnost v Zedinjenih državah severne Amerike, je tudi za ondotne razmere in šege nenavadno velika senzacija.

Sedanji predsednik Woodrow Wilson je svojčas obdolžil vlekapitalistične organizacije, da delujejo z denarjem med poslanci proti predsednikovemu načrtu carinske reforme. Za preiskavo te zadeve je bila določena parlamentarna komisija. In ta je nenadoma dobila ogromen material od strani, od katere bi ga bila najmanj pričakovala.

Pred enim letom je izstopil iz službe najmočnejše kapitalistične organizacije neki Mulhall, ki je za veliko plačo okroglih deset let vodil najzaupnejše posle kapitalistične zveze in velikih trustov. Bil je vsled tega izvrstno poučen o vseh mahinacijah in tajnostih milijarderskih magnatov. To svoje znanje o kapitalistični korupciji pa je prodal dvema listoma, ki zdaj objavljata njegova notarsko potrjena razkritja z vsemi potrebnimi dokazili. Uredništvo »Worlda« pa je dalo ves material parlamentarni preiskovalni komisiji na razpolago.

Davno že ni bila tajnost, da se poslužujejo kapitalistične zveze, ki izkoriščajo delavce in konsumente, posameznih poslancev, da zastopajo njih interese. Toda sedaj se dajo ta dejstva dokumentarno dokazati. Obenem pa prihajajo podatki o politiki prejšnjega predsednika Tafta na dan, po katerih se spoznava, kako dosledno je ta glavar države zastopal kapitalistične želje in jim služil. Taftova komisija za carinski tarif je bila sestavljena naravnost na zahtevo kapitalistične organizacije in je imela nalogo prepričati ali pa vsaj zavleči znižanje tarifa. Med člani kongresa, ki so z največjo

vnejo delovali v tem zmislu, je bil n. pr. republikanski poslanec Watson. Zdal prihaja na dan, da je dobival za to čedno delo po 350 dolarjev na teden, kar je potrdil s pismenimi pobotnicami.

Ko je bil Mulhall še v službi, se je približal Taftu, in je kmalu dosegel njegovo največjo naklonjenost. Predsednik Zedinjenih držav je bil celo tako ljubezljiv s trustovci, da je imel vsak mesec po dvakrat osebno konferenco z njimi, kjer je šlo za to, da se prepreči zakon v prid delavstvu in da se sankcionirajo načrti kapitalistov. Zato pa so morali milijardjerji s svojim denarjem podpirati Taftove kandidature. Enako je ravnal tudi podpredsednik Sherman.

Preiskovalni komisiji je priložena cela lista poslancev, ki so bili naravnost podkupljeni od kapitalistične organizacije, medtem ko so dobivali sluge kongresa nagrade zato, da so špiunirali. Tako je n. pr. vrhovni sluga dobival po petdeset dolarjev na mesec, in njegove pobotnice so zdaj fotografirane v »Worldu«.

V službi milijarderske organizacije je izdal Mulhall dvestotisoč dolarjev (dolar po pet kron) za podkupovanje! Sam je imel — kakor drugi vodilni člani zveze — pravo ministrsko plačo in neomejen kredit za stroške.

Med osebami, ki so jih hoteli podkupiti, je bil tudi načelnik stare strokovne zveze Samuel Gompers, kateremu so ponujali štiridesetisoč dolarjev in mesto poslanika v kakšni evropski državi. Pri Gompersu niso imeli sreče; on je sam pripovedoval o teh izkušnjah, pa so seveda tahtli. Zdal doprinaša Mulhall — ki se imenuje polkovnik — dokaze tudi za to. Pač pa so imeli pri drugih »delavskih voditeljih« več uspeha, in odtod je tudi njih besni boj zoper socialiste razumljiv.

Mulhallova razkritja se nadaljujejo in pričakovati je še marsikaj zanimivega iz kapitalistične greznice.

Ljubljana in Kranjsko.

— **Družba za pospeševanje narodnega miru.** Tako se glasi naslov nove organizacije, ki stopa pred avstrijske narode s posebnim manifestom, vabeča vse prijatelje nacionalne sprave v svoj krog. Na čelu ustanoviteljev stoji dolga vrsta profesorjev nemških, čeških in poljskih vseučilišč in tehnik. Tudi par Slovencev je med njimi. Profesor Murko v Gradcu, bibliotekar dr. Zmavc in docent dr. Rostohar v Pragi. Oklic nove družbe pravi uvodoma, da so se vsi pozikusi vlade in političarjev za rešitev narodnega vprašanja ponesrečili, pa izvaja iz tega, da vlada in političarji niso sposobni za to delo. Ampak — pravi manifest — tudi številna druga sredstva, ki so bila predlagana, da bi se spravi narodnostni problem s sveta, niso brez družega pripravna, da se doseže temeljito zboljšanje. Narodni mir v Avstriji je velika, doslej neizpolnjena misel. »Ako hočemo tej misli pomagati do zmag, moramo porabiti tudi tista sredstva, s katerimi so se, odkar obstoja svet, uveljavljala velika epohalna gibanja. Nauk izveličarja, da navedemo primer, se ni svetu dekretiral od kakšnega komiteja, ampak so ga širili njegovi pristaši v vseh jezikih s privlačiljočo silo po vsem svetu. Misel socializma, vsem nam priučujo primer, zahvaljuje svojo moč in razsežnost dobro sestavljeni organizaciji in učinkom vztrajne, intenzivne, pred ničemer se ne upostavljaajo propagande.« Tako zahteva tudi nova družba organizacijo in propagando, ki naj vse sloje prebivalstva vseh narodov in razredov prepriča o potrebi in smotrenosti, o etičnem, kulturnem, socialnem in gospodarskem pomenu, ki pripada narodnemu miru med avstrijskimi narodi. O posledicah narodnih sporov pravi: »Vsi državljani, ki delajo in stvarijo in nočejo, da bi se zdrobili plodovi njih pridnosti brez koristi, so občutli hude posledice spora, ki ne dovoli tej državi, da bi se pomirila, do prenasitčenosti na svojem telesu: Kako se ustavlja socialno in gospodarsko zakonodajstvo, kako zastala javno življenje v vseh panogah, kako neprenehoma padajo kreditni papirji in ugled države, kako pridigajo žal le socialni demokrate z uspehom solidarnost interesov, ki bi morala biti skupna vsem narodom. Meščanske stranke pa popolnoma zapostavljajo to skupnost interesov, ki obsega tudi državno idejo; nacionalno stališče brez obzira na potrebo gospodarskega podlaga, ki je enaka pri vseh narodih, obvladava vsakdanji politični posel, narodi, posamezne dežele, vsa država pa drve na slepo v gospodarsko pogubo.« Nova družba hoče »otvoriti pot omilitu in izravnati nasprotij med avstrijskimi narodi. Program, s katerim hoče doseči ta cilj, pa obsega sledeča sredstva: Metodično razširjanje jezikovnega znanja. Čimbolj se dva naroda spoznavata in sicer s tem, da se naučita drugi jezik, tem bolj vidita, kako se pogrezalo vzroki, zaradi katerih sta se sovražila. — Smotreno organizirana izmenjava otrok in mladih ljudi za naučenje narodnih jezikov. S to živo, prežeto veliko rabljeno metodo, se ne le najlaže nauče tuji jeziki, ampak na ta način se daje tudi rodbinam različnih narodov prilika, da navežejo, vzdržujejo in goje najtesnejše rodbinske stike. — Uvedba intenzivne v vseh avstrijskih jezikih, učinku-

joče, enotno vodene propagande za nacionalni mir. — Zbiranje vseh prijateljev miru pod skupno zastavo. — Ustanovitev organizacije, ki se razširi po vseh pokrajinah. — Boj proti nacionalnemu šovinizmu in predsodkom, ki so nastali vsled hujšanja med narodi. — Družabnost, potovanja in umetnost v službi narodnega zbližanja. — Sklicevanje kongresov itd. — Oklic pravi, da so to le nekatera izmed mnogih sredstev, ki so prvi vrsti primerna, da se omili-lijo narodna nasprotja. Naposled napoveduje, da se bo v vsaki deželi ustanovil poseben odbor ... Gospodje, ki so se lotili tega dela, imajo gotovo lep in dober namen, in zaslužijo simpatije. Bilo bi blazno, ako bi jih človek oviral in jim ne bi pozelel najboljšega uspeha v onih krogih, v katerih hočejo delovati. Kar pravi o škodljivosti narodnih sporov, je vse resnično. Tudi sredstva, ki jih predlagajo, so lepa. Če so tako izvedljiva, kakor bi se zdelo prvi hin, je drugo vprašanje. Izmenjavanje otrok in mladih ljudi ima tudi svojo gospodarsko plat in razmere niso več take, kakršne so bile nekdaj. Ali teoretično je vse lepo, kar predlagajo. Najlepša je vsekakor propaganda v meščanskih krogih, kjer bi bila najbolj potrebna, ker je tam največ šovinizma doma. Ali zdi se nam, da zapuajo svojim sredstvom malo preveč in da ravno tako malo preveč omalovažujejo politiko. Z nameravano agitacijo, če bo res dovolj intenzivna, lahko pomagajo ustvariti boljše razpoloženje za narodno spravo; ali rešitev problema je naposled vendar le politično mogoča. Brez rekonstruiranja države, brez realne podlage za narodno enakopravnost in brez stvarnih garancij se narodno vprašanje ne da rešiti. Kar bodo storili, da se v doslej šovinističnih krogih odstranijo ovire poštene rešitve, pa bodi pozdravljeno.

— **Ženska obrtna šola na drž. obrtni šoli v Ljubljani** obsega tri oddelke, in sicer za šivanje perila, za izdelovanje obleke in za vezenje. Naloga teh oddelkov je, dekleta in žene v enem navedenih obrtov praktično izučiti, pri čemur se obiskovalke tudi splošno in v gospodinstvu izobražujejo. Vsak oddelk ima dva letnika, ki trajata po deset mesecev, vrhu tega ima vsak oddelk tudi enoletni ateljski tečaj za absolutenine. Pouk je teoretičen (slovenščina, nemščina, spisje, računstvo, državljanski nauk, tvarinoznanstvo in gospodinstvo, zdravoslovje, nauk o kostumih, dekorativno risanje, petje, laščina) in praktičen (delovni pouk in krojno risanje). Za sprejem je treba dokazila, da je prosilka zadostila ljudskošolski obveznosti in da je dopolnila 14. leto. Vpisovanje se vrši 15. in 16. septembra. Izpričevalo oddelka za šivanje oblek in oddelka za vezenje nadomešča dokaz o pravilnem dovršenju učne dobe (pomožniško pismo, oziroma pomožniški izpit) in daje pravico do izvrševanja krojaškega, na izdelovanje otroških in ženskih oblek omenjenega obrta, oziroma do obrta zlatega, srebrnega in bisernega vezanja.

— **Notarji in advokati.** Začetkom letoš-njega leta je bilo v avstrijskih deželah 579 advokatov, 264 več kakor prejšnje leto. Na Štajersko jih odpade 187, na Koroško 38, na Kranjsko 44. Dva, eden v Gorici in eden v Splitu, poslujeta že od leta 1862., torej že 51

Iz angleškega ženskega gibanja.

London, 19. julija.

Ali je teroristično žensko gibanje že mrtvo? Od različnih strani zatrjujejo, da mu je zadrgnil vrat »zakon o mački in miši«. Ali če sodimo po živahnih prizorih, ki so se odigrali predvčerajšnjim pred in v londonskem paviljonskem gledališču, tedaj moramo reči z Irči, da je v tem trupu še mnogo življenja. »Zakon o mački in miši« je oni zakon, ki ga je pred nekaj meseci zmašil parlament in ki dovoljuje ministru za notranje zadeve, da odpušča kaznjence, ki stavkajo s tem, da nočejo jesti za toliko časa, da ozdravijo od stradanja, potem pa jih smeti zapreti do prestane kazni. Vlada mačka je torej sufražetnim mišim vedno za petami in jo le izpusti, da jo lahko zopet ujame. Vse delavne voditeljice socialnopolitične Unije tekajo sedaj po vseh angleških ječah vun in noter. Če jih zapro, tedaj stradajo prostovoljno tako dolgo, da zbole in jih morajo oblasti izpustiti. Neprestano zapiranje voditeljic seveda je gibanje močno zrušilo. Tudi grožnja vlade, da bo nastopala proti osebami, ki z denarjem podpirajo društvo, otežkoča organizaciji sufražetki življenje. Ali kljub temu socialna politična Unija ni mrtva. Mrtva je le v tem oziru, da se ljudje skoraj nič več ne zanimajo za dejanja sufražetk. Listi, ki se rede od senzacionalnih vesti, so to razpoloženje med ljudmi takoj opazili. Če sodimo po velikosti črk, ki jih rabijo sedaj ti listi za gibanje sufražetk, tedaj je globoko padla privlačna sila požigov, eksplozij, napadov itd.

Slejkoprej zboruje socialnopolitična Unija po enkrat na teden v paviljonskem gledališču. Predvčerajšnje zborovanje je bilo zlasti privlačno zaradi navzočnosti gospe Pankhurstove in gospodinje Kenneyjeve, ki sta bili pred kratkim obe obsojeni na daljšo zaporno kazen. V teku nekaj tednov so pa obe že ponovno izpustili iz ječe, ker sta obe pričeli z gladovnim štrajkom. Obe voditeljici ki sta kar nenadoma prišli na zborovanje, so pozdravili navzoči naravnost z besnim veseljem. Gospodinja Kenneyjeva je javno izrazila vladi vse svoje zaničevanje s tem, da je obe dopustnici, ki jej jamčita svobodo do odzdravitve od gladovnega štrajka, na javni dražbi prodala najvišjemu ponudniku za šest funtov. Obe voditeljici sta govorili in izjavili, da raje pogineta kakor pa odnehati od ženske volilne pravice. Obe sta napadali vlado, ki tako neopravičeno uporablja zakone, ker zapira sufražetke, ali Edwarda Carsona, voditelja severnih Ircev se ne do-takne, ki pozivlja svoje rojake na nasilen odpor proti vladi. »Mi smo puntarji«, je zaklicala gos-pa Pankhurstova, »in sicer z večjo pravico kakor naš sopuntar sir Edward Carson.«

Druga vojna na Balkanu.

Pričetek mirovnega pogajanja v Nišu se pričakuje; medtem pa korakajo turške čete dalje in so baje že vstopile v Odrin. Velesile se posvetujejo.

KONFERENCA V NIŠU.

Belgrad, 21. Bolgarski delegati Paprikov, Ivanov in Popanov ter ruski vojni ataše v Sofiji so včeraj dospeli v Niš, kamor se je odpeljal tudi ministrski predsednik Pašić.

Belgrad, 21. Uradno javljajo: Včeraj ob 11. dopoldne je bil iz Pirota odposlan v Obrenovac na srbsko-bolgarsko mejo avtomobil po bolgarske delegatke. Ob pol 5. popoldne so bolgarski delegati generala Paprikov in Ivanov in bivši vojni ataše v Carigradu Topalčikov z ruskim vojnim atašejem v Sofiji Romanovskim ter s svojimi adjutanti dospeli v Piroto. Od meje do Pirota jih je spremljal polkovnik generalnega štaba Ivanovič. V Pirotu so obiskali generala Štefanoviča in se potem odpeljali s posebnim vlakom v Niš.

Pooblastila bolgarskih delegatov.

Sofija, 21. Bolgarski delegati, ki so odpotovali v Niš, imajo pooblastilo, da lahko sklepajo o premirju in o prelinarnem miru.

POLOŽAJ NA BOLGARSKEM.

Sofija pred revolucijo.

London, 21. »Times« poročajo iz Sofije: Tukaj vladajo prave anarhične razmere, ki morajo v kratkem dovesti do revolucije. Prebivalstvo ječi pod pravo strahovladno. Ker so vsi za orožje sposobni moški poklicani pod zastavo, opravljajo varnostno službo v mestu invalidi in pohabljeni, ki niso sposobni, da bi zagotovili varnost prebivalstva. Kradež in umori so na dnevnem redu. Po noči se nihče ne upa na ulice. Več dni že ni nobene pošte pošiljave. Časopisi ne morejo izhajati zaradi pomanjkanja osobja. Cene živila so silno poskočile. V kratkem mora izbruhniti lakota.

Zgodovinska katastrofa.

Pariz, 21. »Journal« ima od svojega posebnega dopisnika iz Sofije sledeče poročilo: »Tukaj smo takorekoč popolnoma ločeni od sveta. Vsi moji telegrami so ustavljeni. Tukaj se dovoljujejo k večjemu brzojavni po deseti, petnajst besed. Ves poštni promet je ustavljen. Ne vem, če pride tih par besed na svoje mesto. Tragedija nas naskakuje od vseh strani v epičnem galopu. Dosti je misliti, da je turška prednja straža pred Odrinom in da je to mesto le 40 kilometrov oddaljeno od bolgarske meje in 150 kilometrov od Plovdiva. Medtem se nadaljuje invazija Rumunov. 60.000 teh je že v Plevni. Vse zveze so prekinjene, vse mostove na svoji poti so pogrnili v zrak. Aprovizacija je nemogoča. Kmalu ne bomo imeli več kruha. Če ne bo Evropa v dveh treh dneh energično posredovala, da se ustavi prelivanje krvi, doživimo v Sofiji eno najstrašnejših katastrof, ki jih pozna zgodovina.

Ferdinand se boji atentatov.

Kelmorain, 21. »Köln. Ztg.« poroča, da je dobila neka rodbina, ki ima zveze z okolico bolgarskega dvora, iz Sofije obvestilo, da živi kraljevska obitelj v večnem strahu, da bi mogli kakšni »fanatiki« uresničiti svoje namene in izvršiti kakšen atentat proti kraljevski rodbini. Iz ujetih pisem je spoznati, da so dobile anarhistične agitacije že zelo velik obseg in da je splošna razburjenost v deželi že zelo velika. Varnostni ukrepi so se še posostili, dohodi do kraljevskega gradu in do ministrstev so noč in dan močno zastraženi. (»Car« Ferdinand, ta nekdani ljubljeneec in vzor naših premodrih habsburških šovinistov, naj bi pobral šila in kopita, pa gledal, da ga slana vzame iz Sofije, dokler je čas. Bolgari ne bodo z njegovo dragoceno osebo prav nič izgubili, on pa bi vsaj rešil svoj koburški nos.)

Novi bolgarski kabinet.

Dunaj, 21. Z veliko zamudo je prišlo sem naznanilo, da je nova bolgarska vlada tako sestavljena: Radoslavov predsedstvo in notranje zadeve; Genadijev zunanje zadeve in poljedelstvo; Tončev finance; Pešev pravica in pouk; gneral Vazov vojno; Blakov trgovino; Dinčev javna dela; Morfov železnice.

Avstrijski poslanik pri Ferdinandu.

Sofija, 21. Kralj Ferdinand je sprejel na avdienci, ki je trajala celo uro, avstrijskega poslanika Tarnowskega. Tukaj mislijo, da je poslanik razložil kralju avstrijsko stališče glede na krizo. Vsled izpremembe v bolgarski zunanji politiki pripisujejo tej avdienci največjo važnost.

Pogajanje z Rumunijo.

Bukarešt, 21. Genadijev in kralj Ferdinand sta brzojavno naznanila, da sprejema Bolgarska vse rumunske pogoje in da so že odšli bolgarski delegati v Niš. Zato prosí, da Rumunija ustavi sovražnost. Rumunska vlada je odgovorila, da se morajo voditi pogajanja z vsemi balkanskimi državami skupno.

TURČIJA.

V Odrin!

Carigrad, 21. Vse časopise objavlja članke z naslovom »V Odrin!« Uprava državnih dolgov je dala vlada 114.000 turških funtov prednjaja.

Enver beg v Odrinu?

Sofija, 21. Enver beg je s turško armado po kratkem boju z malo bolgarsko posadko vstopil v Odrin.

Vest ni potrjena.

Carigrad, 21. Vest, da je turška armada vstopila v Odrin, ni potrjena.

Nevarna igra Turčije.

Pariz, 21. »Echo de Paris« ima od svojega dunajskega poročevalca vest, da je poročilo o prodiranju turške armade do Odrina napravilo na Dunaju zelo slab vtisk. Tukaj pravijo, da si je Turčija s tem podpisala smrtno obsodbo, kajti Avstrija in Nemčija ne bosta genili z mezinem, da bi preprečila vhod ruske armade v Armenijo.

Velesile in Turčija.

Dunaj, 22. »Polit. Kor.« javlja iz Pariza, da se diplomacija živahno bavi z vprašanjem, če ne kaže v Carigradu vpričo novih vesti resne nastopiti. Doslej je videti, da se večinoma ne smatra grožnja nastop za priporočljiv.

Rusija in Balkan.

Peterburg, 21. V tukajšnjih diplomatskih krogih naglašajo, da želi Rusija čim prejšnje konce balkanskih konfliktov, ker prihajajo iz vzhodne Azije venomer bolj grozeče in nevarne vesti in mora Rusija računati z eventualno obsežno akcijo v vzhodni Aziji. Ondotni položaj se zaradi balkanskih dogodkov v Evropi premo uvaža.

Tudi Turki hočejo imeti besedo.

Carigrad, 21. V vladnih krogih izjavljajo, da bo Turčija zahtevala Marico kot mejo. Pri posvetovanju balkanskih delegatov o miru hoče biti Turčija udeležena kot enakopraven faktor.

Turki v Lozengradu.

Sofija, 21. Turki so udrli v Lozengrad in ga zasedli.

Turki v Odrinu.

London, 21. »Times« poročajo iz Sofije: Turki so po kratkem boju z malim oddelkom Bolgarov vdrl v Odrin. Regularne čete požigajo, plenijo in izvršujejo vsakovrstna grozodejstva. Druge turške čete napredujejo v vzhodni smeri. (Iz Carigrada ni take vesti.)

Anglija in Turčija.

London, 22. V poslanski zbornici je Buxton vprašal, če je bila mejna črta Midija - Enos odobrena od velesil. Podtajnik Akland je odgovoril, da je bila ta meja določena z londonsko pogodbo, ki je bila sklenjena s sodelovanjem velesil. Turčija je Angliji še zadnje dni odločno zatirjala, da ne namerava kršiti mejo. Velesile so Turčijo s poudarkom svarile; vpričo najnovejših vesti so se bavile tudi z njimi, ne more pa še povedati, kaj so ukrenile.

Turčija in Grška sporazumini?

Dunaj, 22. »Jugosl. Kor.« javlja iz Carigrada, da Turčija za sedaj pač ne misli na definitivno osvojitve Odrina, pač pa na strategično mejo ob Marici in na avtonomijo Tracije. To se vjema z grškim željami in dosti je glasov, da obstoja v tem sporazum med Grško in Turčijo.

Srbi med Turki?

Sofija, 22. Tukaj zatrjujejo, da so med Kurdi, katerim poveljuje Enver beg, tudi Srbi. (To je vendar težko verjeti.)

RUMUNIJA.

Rumuni trideset kilometrov pred Sofijo. Bukarešt, 21. Rumunske čete so včeraj dosepele v Orhanijo, 30 kilometrov pred Sofijo.

GRKI.

Atene, 21. Grki so včeraj zasedli Nevrokop.

SRBI.

Zemun, 21. Srbi so zasedli Vidin in Belogradčik.

Grozodejstva.

Vesti o nezaslišanih grozodejstvih prihajajo od vseh strani. Obdolženi so Bolgari, Srbi, Grki in zdaj še Turki. Vse gotovo ni resnično. Ampak če se odštejele tri četrtine kot pretiravanja, je bestialnost še vedno toliko, da človek ne pojmi tega blaznega zverinstva.

Trst.

— Mednarodna kolesarska dirka. Kakor nam poročajo, priredi znano kolesarsko društvo »Balkan« v Trstu veliko mednarodno kolesarsko dirko. Proga je določena Trst-Podstojna in obratno s 115 km. Ker so darila kaj bogata, ni dvoma, da se udeležijo te dirke mnogo kolesarjev dirkačev. Dirka se bo ob vsakem vremenu. Prijave in vloge je poslali na omenjeno društvo.

— Delavsko izobraževalno društvo na Opčinah. Želja po ustanovitvi delavskega izobraževalnega društva je med opčinskimi sodrugimi stara. Ni se pa dala uresničiti zaradi premalega števila onih, ki so bili pripravljeni pristopiti društvu kot člani. Toda želja je postajala vedno večja in potreba je dozorevala bolj

in bolj. Končno so se pa sodrugi dogovorili z organiziranimi železničarji in tako je bil storjen prvi korak do ustanovitve društva. Pretečeni teden je bilo prvo zborovanje ob navzočnosti 43 sodrugov. Zborovanje se je vršilo v prostorih, ki so jih najeli sodrugi iz svojih sredstev in skupno s podružnico železničarske organizacije, ki bo tam imela odslej svoj sedež. Na zborovanju je poročal sodrug Golouh. Raztolmačil je pomen in važnost delavskih izobraževalnih društev sploh in potrebo enakakega društva za općinske delavce. Poročilo so vzeli sodrugi z vidnim zanimanjem na znanje in sklenili sklicati v nedeljo 27. t. m. prvo zborovanje, na katerem se prečitajo pravila in izvoli pripravljalni odbor. Naznanilo o ustanovitvi tega društva na Opčinah, ki bo pomnožilo mrežo naše kulturne organizacije po okolici, so vzeli tržaški sodrugi na znanje s posebnim veseljem. In mi tudi želimo sodrugom pri tem delu največjega uspeha.

— Samomor grškega generalnega konzula. V nedeljo dopoldne se je pripeljal grški generalni konzul v Kajiru dr. Georgiades v Trst in se je nastanil v hotelu Excelsior. Popoldne pa se je v svoji sobi ustrelil. Policija je pobrala dokumente in jih shranila. Vzrok samomora ni znan.

Odgovorni urednik Fran Bartl.

Izdaja in zalaga založba »Zarje«.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

100.000 ur!



Vsled balkanske vojske sem prisiljen 100.000 kom. imit. srebr. in z izvirnim anker-rem-kolesjem na kamnih tekoča, ki so bili namenjeni za Turčijo, za smešno ceno 1 komad 3 K, 2 komada 5 K 80 v, 5 komadov 14 K, 10 komadov 27 K prodajati. Naj bi nikdo te ugodne prilike ne zamudil, da si nabavi to izvrstno in resnici na pol podarjeno uro. Naročite takoj, ker bodo v kratkem prodane. 3 letno pisмено jamstvo.

Razpošilja se po povzlogu pri eksportni trdki ur

S. LUSTIG, Neu Sandez 617.

Stavbene parcele

na Dunajski cesti v Ljubljani pred delavskimi hišami in na Glincah takoj ob mestni meji na Tržaški cesti, vse z najlepšo lego so po izbiri za primerne cene

na prodaj.

Več se izve pri lastniku JOS. TRIBUČ, na Glincah št. 37.

Kavarna

Unione v Trstu

ulica Caserma in Torre Bianca

Velika zbirka političnih in leposlovnih revij in časnikov v vseh jezikih.

Biljardi.

Shajališče tržaških in vnanjih sodrugov.

Postrežba točna. — Napitnina je odpravljen.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

naznanja sl. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov

cvetlični salon Pod Trančo

Velika zaloga suhih vencev.

Izdeltovanje šopkov, vencev, trakov itd.

Okusno delo in zmerne cene.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Vrtnarija na Tržaški cesti 34.

Ivan Jax in sin Ljubljana

Dunajska cesta št. 17

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev



in stroje za pletenje (Strickmaschinen) za rodbino in obrt.

Pisalni stroji Adler.

Vozna kolesa.



Ceniki se dobe zastoj in franko.

Moderne srajce -- bele in barvaste,

z 10% popustom

v modni in športni trgovini

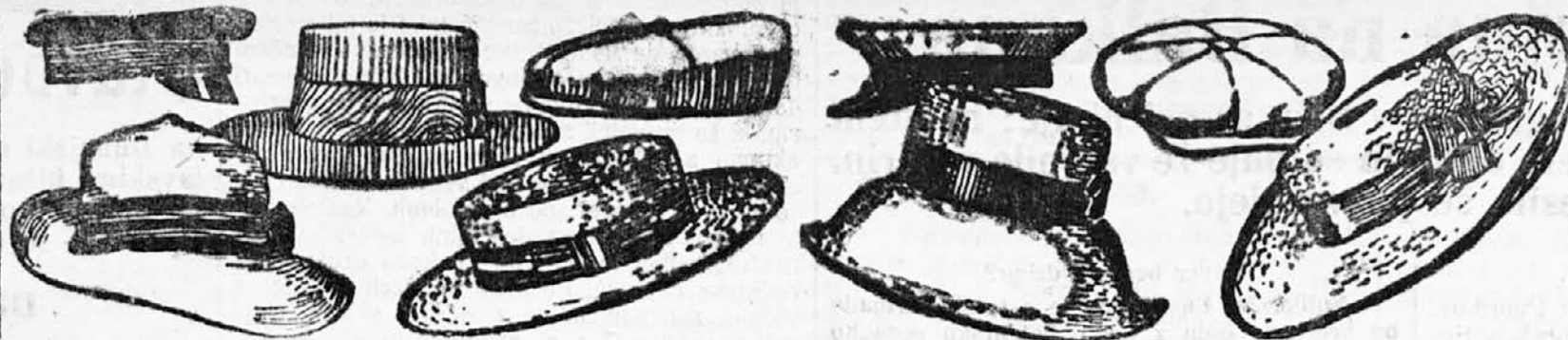
P. Magdić, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

SLAVIJA

GENERALNI ZASTOP »SLAVIJE« VZAJEMNO ZAVAROVALNE BANKE V LJUBLJANI.

VZAJEMNO ZAVAROVALNA BANKA V PRAGI,

pogodbe, posebno za življenje in proti požaru je pri njej. — BANKA »SLAVIJA« ima posebno ugodne pogoje in prikladne načine za zavarovanje življenja. Njeni tarifi za preskrbljenost za starost, za slučaj smrti roditeljev, za doto otrokom, so najcenejši. Ona razdeljuje ves čist dobiček svojim članom. Življenske police banke »Slavije« so neizpodbitne in nezapadle. Ogmotno podpira banka »Slavija« narodna društva in organizacije, prispeva k narodnim dobrotinam namenom in stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva. Ogromni rezervni fond nad K 58 milijonov jamčijo za popolno varnost. Cistega dobička je do sedaj izplačala K 123,257.605 77. Vsa pojavnost daje ter cenike in razkazila razpošilja drage volje in poštne prosto



Delavske konsumne zadruge za Trst, Istro in Furlanijo v Trstu

(registrovana zadruga z omejenim jamstvom)

Vsled velikega dohoda blaga v

skladišče za oblačila

ulica Raffineria šte. 3

so štirje oddelki:

konfekcija - manufaktura == pokrivala - obuvala ==

popolnoma oskrbljeni z zadnjimi novostmi za nastopajočo

pomladansko in letno sezono.

Cene:

Konfekcijski oddelk:

	meter od	do
Gotove obleke za moške iz najmodernejšega blaga	K 22-80	naprej
Gotove obleke za dečke	16-50	
Gotove obleke za dečke s kratkimi hlačami	12-	
Kostumi za otroke	6-	K 15-
Povrtniki in raglani za moške	28-	50-
Moške obleke iz platna	14-50	naprej
Obleke za dečke	9-	
Kostumi za otroke	4-40	

Sacco Alpagas črni, modri in sivi v veliki izbiri.

Obleke po meri:

Izgotovljene v lastni krojačnici po najnovejših vzorcih in v najfinjšem rezu ter natančno izdelane.

Moške obleke ševila	K 48-	naprej
Moške obleke iz počasne volne	52-50	
Moške obleke iz počasne volne, modre	48-	
Moške obleke iz črnega prikrita itd.	55-50	
Povrtniki in raglani za moške	55-	

Oddelk manufaktur:

Veljeno blago za ženske obleke:	meter od	do
Ševila modri in barvani	K 2-	K 4-50
Drap de Dame	2-10	3-50
Gross de Coth	4-50	7-
Alpaca (flater)	2-20	4-
Popeline, v barvani in črni	2-20	3-40
Volle iz volne	1-28	1-60
Mousseline, gladki in risani	2-	3-50

Svilnato blago:

	meter od	do
Ponges v barvah	K 1-10	K 1-50
Duchesse za bluze	2-20	3-
Svila in mousseline v izpreminjavalnih barvah	1-60	3-30
Svila za podloge v barvah	1-60	2-20
Topelin-Eolienne	5-20	6-
Duchesse Brillant, gladki	3-	naprej
Svila liberty, črtana	3-40	
Taffetas visoki za krila	2-80	K 4-
Croise iz svile v izpreminjavalnih barvah	3-80	naprej
Taffetas črtan (novost za bluze)	2-80	K 4-

Blago iz platna:

	meter od	do
Panama, beli in barvani	K -96	K 1-80
Etamine, barvan (visokost 120 cm)	2-	
Marquessette iz črne volne	4-	
Eponge, beli in barvani	3-	
Volle iz bombaža	-52	-70
Brillant, beli in barvani	-72	
Brillant, prozorni	1-20	
Tercelle v najlepših risbah	-52	-90
Batiste gladki in risani	-80	1-20
Liberty za bluze	1-10	1-80
Serpe iz platna in šali (fantasie)	4-50	9-
Serpe iz barvane garze	3-50	5-

Čipke za bluze in okraske 1- 8-
Vrhutega se izdelujejo ženske obleke 38- naprej

Oddelk pokrival:

	komad od	do
Mornarske kape iz slame za dečke	K 1-50	K 9-20
Slamniki garnirani za otroke in dečke, zadnji vzorec	3-	11-
Veslarske kape iz slame za dečke in moške	2-	naprej
Slamniki, katere se lahko zvije v različnih oblikah	9-	
Slamniki, panama za moške	16-	K 40-
Klobuki iz platna za moške in dečke	1-40	naprej
Klobuki iz platna, garnirani za otroke in dečke	3-30	naprej
Kape iz sukna in iz platna za dečke	-80	3-
Mornarske iz platna, bele in naravne, za oprati	1-40	naprej
Kape iz platna in svile za moške	1-	6-
Burski klobuki iz kože in platna za dečke	3-	9-
Klobuki iz klobučevine letni od prvih italijanskih tovarov	4-80	10-80
Klobuki trdi (katranirani) od I. zadruga klobučarjev na Dunaju	-	11-60
Specialiteta trdih klobukov angleških in francoskih	2-80	4-
Dežniki iz pavoje za moške in ženske	4-80	8-
Dežniki iz polžide	9-	12-
Dežniki iz žide	11-80	11-40 18-
Dežniki-palce za moške	-80	naprej
Palice za izprehod	-	

Oddelk obuval:

Specialiteta ameriških obuval iz ševroa in boks kalp.

	par od	do
Čevlji „Derby“ za moške	K 11-80	K 15-
Čevlji z gumbi, krasni	13-	16-
Čevlji „Triumph“	12-80	15-80
Čevlji z elastičnimi stranicama	9-70	13-

Ženski čevlji ameriške in francoske forme.

	par od	do
Ženski čevlji „Oscarita“	K 10-40	K 13-
Ženski čevlji „Chevreux“	10-	12-
Ženski čevlji „Chevrete“	9-80	12-

Čevlji za dečke v vseh oblikah:

	K 7-	K 11-
Čevlji „Derby“ z gumbi, „Triumph“ itd.	120	5-
Čevlji „Triumph“	11-80	16-

Čevlji, nizki ameriški, črni in barvani za dečke in moške

Čevlji nizki za ženske, črni v barvah iz Chevreux-a in Oscarita

	par od	do
Čevlji nizki za ženske, „Derby“	K 9-	K 14-
Čevlji nizki za ženske z gumbi	9-20	15-80
Čevlji nizki za ženske, odprti	7-40	11-70

Obuvala za otroke — čevlji fantazije, v barvah in beli — sandali — čevlji iz platna itd.

Skladišče za oblačila je odprto ob delavnikih od 8. zjutraj do 1. popoldne in od 3. do 7. zvečer: ob praznikih od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Ravnateljstvo.

